

26.21x32.86	1	עמוד 10	הארץ - אורתופדיה	16/07/2020	73731004-5
בית חולים לוינשטיין - 2119					

השיקום האורתופדי בלוינשטיין
בחזית הרפואה, הטכנולוגיה והמדע עמ' 10

"המטרות העיקריות בשיקום המטופל הינן השבת יכולת הניידות והתפקוד היומיומי"

השיקום האורתופדי בלוינשטיין - בחזית הרפואה, הטכנולוגיה והמדע

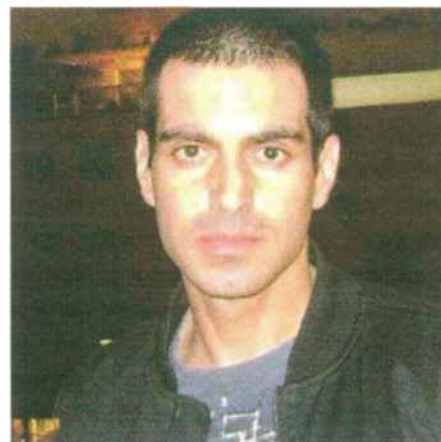
ד"ר אמיר חיים

עולם הרפואה מצוי בהתפתחות מתמדת, במידע קביל להתפתחות הטכנולוגיה ומערכות המידע. המחלקה לשיקום אורתופדי במרכז הרפואי לשיקום - לוינשטיין מקבוצת כללית, צופה קדימה וניצבת בחזית הקידמה בטיפול השיקומי ובמחקר, והיא מהמובילות בעולם בתחומה. צוות המחלקה, בהובלתו של ד"ר חגי אמיר, מנהל המחלקה ומונהל המרכז הרפואי, מטפל בנפגעי גפיים כתוצאה מסיבות שונות, בין היתר קטיעות, חתכות מפרקים, שברים, כוויות, תסמונות כאב, חבלות ונוקים מורכבים על רקע תאונות שונות. המטרות העיקריות בשיקום המטופל הינן השבת יכולת הניידות והתפקוד היומיומי והעצמאי, עם או ללא שימוש במכשור אורתופדי מתאים. השגת המטרות והצלחת השיקום מאפשרים למטופל לחזור אל חיק משפחתו, עבודתו ותחביביו.

כחלק מההתחדשות המתמדת שולבו מספר מיזמים המטמיעים טכנולוגיות פורצות דרך בתחום השיקום האורתופדי, ומביאים את השיקום בארץ בקו אחד עם הסטנדרטים המובילים בעולם.

בשורה לקטועי גפיים: תותבות עגונות עצם - מקליקים והולכים!

לראשונה בישראל, אורתופדים מבילינסון ומומחים לרפואת שיקום מלוינשטיין יישמו שיטה ייחודית שמשנה את חייהם של הקטועים ומאפשרת איכות חיים טובה יותר, ללא הקשיים והסיכונים הנובעים משימוש בכית הגדם המסורתית. מדובר בהליך חדשני המכונה Osseointegration, בו מושתל מוט עשוי טיטניום באורך כ-16 ס"מ ישירות לעצם המטופל. קצה אחד של המוט מחובר לעצם והקצה השני חדר דרך עורו של המטופל אל מחוץ לגוף ומאפשר חיבור לתותבת. זאת בניגוד לתותבות המסורתיות, בהן בית הגדם "מולכש" על העור ונשען על הרקמה שסביב העצם, האגן והמפשעה - אזור שלא בנוי לנשיאת המשקל הכבד של התותבת או הגוף. ההליך מיועד לאנשים שעברו קטיעות בשל טראומה (פציעות של חיילים, תאונות דרכים, תאונות עבודה וכו') ואינו מיועד לקטועי רגליים על רקע סוכרת, מחלות כלי דם ועוד. הוא מתאים לכל קטיעה מעל הברך, מתחת לברך וכן לקטועי גף עליון. טכנולוגיה זו מאפשרת תחושה חלקית של קצה התותבת המחוברת לעצם, הדבר ניקרא "תפיסה גרמית" - Osseoperseption, ומהווה פריצת דרך בשיקום קטועים. לאחר כיצוע מוצלח של שני מקרים ראשוניים, הוקם הליך מובנה טרום ניתוחי במהלכו נבחנת התאמת המטופלים לפרוצדורה.

ד"ר אמיר חיים | צילום: פרטי

כמו כן הוכשר צוות רב מקצועי למתן טיפול שיקומי רב ציוותי, המלווה את המטופלים סביב הניתוח ואחרייו.

הציון הגבוה ביותר בישראל על הטיפול הרפואי בחולי אוסטאופורוזיס

אחת מכל 3 נשים ואחד מכל 5 גברים מעל גיל 50 יסבלו במהלך חייהם משבר על רקע די-לול באיכות העצם (אוסטאופורוזיס). לאחר השבר האוסטאופורוזיס בצוואר הירך נצפית נסיגה תפודית משמעותית ואף עליה של כ-20% בתמותה ביחס לתמותה המשוערת לכל קבוצת גיל. שבר קודם מנבא עליה של כ-86% בשבר נוסף. מגוון תכשירים מתקדמים, שיעילותם הודגמה במחקרים קליניים למניעה של שברים אוסטאופורוזיס, הוכנסו לסל הבריאות הממלכתי. ברם, סקרים רבים בארץ ובעולם מלמדים שרק פחות מ-20% מהחולים שסבלו משבר בצוואר הירך וזכים לקבל מענה רפואי הולם.

במחלקה לשיקום אורתופדי בלוינשטיין הוקם פרויקט ייעודי, שמטרתו מתן טיפול אופטימלי לקבוצת חולים זו. במסגרת הפרויקט יצרנו הליך מובנה לבריור ולאבחון המטופלים והתוויית תוכנית טיפולית אישית הכוללת איוון גורמי סיכון כגון: חסר בוויטמין D, התחלת טיפול בתכשיר פרמקולוגי מתקדם והשלמת טיפול שיקומי רב-ציוותי למניעת נפילות. המודל הוצג ככנסים בינלאומיים וכעת הפרוטוקול מיושם במרכזים רפואיים אחרים בארץ.

האיגוד הבינלאומי לאוסטאופורוזיס, (ה-IOF International Osteoporosis Foundation), מת"וה את הנחיות הטיפול וההמלצות למעקב רפואי אחר מטופלים החולים באוסטאופורוזיס.

ב-2016 הארגון הוציא מסמך הנחיות בנוגע לאופי הטיפול והמעקב אחר מטופלים אלו, המור

כר כפרויקט Capture the Fracture. במסגרת פרויקט זה הוקם מערך לצורך הכרה רשמית במרכזים רפואיים ברחבי העולם אשר עומדים ביעדים ובאופי הטיפול שהומלץ על ידם. עד כה, במדינת ישראל הוכרו על ידם באופן רשמי רק שישה מרכזים רפואיים. מבין אותם שישה מרכזים רפואיים שהוכרו עד כה, המרכז הרפואי לשיקום - לוינשטיין קיבל לאחרונה את הציון הגבוה ביותר על הטיפול בחולי אוסטאופורוזיס!

מערכת רובוטית להפעלה מוקדמת במכון הפיזיותרפיה וצילום: אורן יזרעאל

מובילים בשימוש בטכנולוגיות שיקום פורצות דרך

במסגרת המחויבות להוביל את השיקום בישראל הצטייד המרכז במערכת מתקדמת לשדרוג תרגול הניידות. מערכת ה-Vector Elite, שלוינשטיין הוא הראשון בארץ שמציע אותה למשתתפים, הינה מערכת רובוטית מתקדמת המיועדת לתרגול ניידות למטופלים הסובלים מחולשה של גוף גפיים תחתונות ובעיות שיווי משקל. המכנה המיוחד של המערכת מאפשר יצירת סביבה טיפולית בטוחה, הקניית תחושת

בטחון למטופל ולמטפל, יצירת חוויית תנועה טבעית וכן תרגול מגוון רחב של פעולות ניידות, ועלייה או ירידה במדרגות.

תרגול פעולות בסיסיות כמו עמידה והנעת הגפיים התחתונות, הוא חלק מפעילויות הפיזיותרפיה המוקדמות המתקיימות בשלבים הראשוניים של השיקום. תרגול זה רלוונטי למגוון רחב של מטופלים המאושפזים במרכז הרפואי לשיקום - לוינשטיין, כמו מטופלים לאחר פגיעה בעמוד השדרה, מטופלים לאחר אירוע מוחי וגם למטופלים שאין אפשרות לתקשר איתם (מחוסרי הכרה). מערכת ה-ERIGO PRO להפעלה מוקדמת הינה מערכת רובוטית, הכוללת מיטת TILT הניתנת להטיה למצב אנכי של עד 90 מעלות, תוך קיבוע המטופל במיטה. שתי דוושות רובוטיות שעליהן נקשרות כפות הרגליים, ואלקטרודות לגרייה חשמלית של שרירי הרגל המסונכרות עם התנועות הרובוטיות, מתואמות ומבוקרות על ידי מערכת ממוחשבת. המערכת מאפשרת תרגול עמידה והנעת רגליים באמצעות גירוי חשמלי ואקטיבי באופן יעיל ובטיחותי כבר בשלבי השיקום המוקדמים, פעילות חשובה ביותר להצלחת השיקום.

הקמת מעבדת הליכה

במחלקה מתנהלת גם פעילות אקדמית ומחקרית ענפה בשיקום מעבדות ומחלקות שיקום מרחבי העולם. בימים אלו מוקמת במחלקה, בשיקום פעולה עם פרופ' אלון וולף, ראש המרכז לכימיקאניקה וכיורובוטקה בטכניון חיפה, מעבדת הליכה חדשנית. במסגרת המעבדה מוטמעת מערכת אלקטרו-אופטית מתקדמת (Motion Capture System) המאפשרת כיצוע ניידות תחת הליכה ממוחשב. מחקרים קודמים שבוצעו ופורסמו על ידי חוקרים מסגל המחלקה בוצעו בכמוני מחקר, והבאת טכנולוגיות חדשות לתוך תחומי המרכז השיקומי מאפשרת מעקב וכימות התקדמות מגוון נבדקים עם ליקויים שונים. הדבר מאפשר מדידה מדויקת של התקדמות והצלחת השיקום עם אפשרויות מחקריות מרתקות לטובת קידום מדע הרפואה והטיפול השיקומי.

"האמצעים הטכנולוגיים הם הדובדבן שבקצפת, הם מהווים תוספת ליחס האישי, החם והמקצועי שכל מטפלי המרכז הרפואי לשיקום לוינשטיין, מחויבים לו. בוכותם, לוינשטיין מו"ביל במקצועיות ובחדשנות את השיקום בישראל", מסכם ד"ר חגי אמיר, מנהל המרכז השיקומי.

ד"ר אמיר חיים, רופא בכיר במחלקה לשיקום אורתופדי, המרכז הרפואי לשיקום - לוינשטיין